

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : D4/1/O.G.-00/3 (Menfi Tespit/Muafiyet)

Karar Sayısı : 00-48/507-275

Karar Tarihi : 5.12.2000

A- TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. M. Tamer MÜFTÜOĞLU,

Üyeler : Dr. Kemal EROL, Mehmet Zeki UZUN, Sadık KUTLU, İsmet CANTÜRK, Nejdet KARACEHENNEM, Mustafa PARLAK, Ersan GÖKMEN, R. Müfit SONBAY, Kubilay ATASAYAR, Murat GENCER

B- RAPORTÖRLER: Oğuzkan GÜZEL

C- BAŞVURUDA BULUNAN: Temsa Termomekanik Sanayi ve Ticaret A.Ş.

Vekili: Av. Mustafa HAKKANI

Temsa A.Ş. Mersin Yolu Üzeri ADANA

D- TARAFLAR: - Temsa Termomekanik Sanayi ve Ticaret A.Ş.

Büyük İstanbul Otogarı Bayrampaşa 34200 İstanbul

- Yetkili satıcıları

E- DOSYA KONUSU: Temsa Termomekanik Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Temsa) ile yetkili satıcıları arasında akdedilen “Yedek Parça Yetkili Satıcılık Anlaşması” ve "Temsa A.Ş. Otobüs Grubu Yetkili Yedek Parça Bayilerinin Tabi Olduğu 1 No'lu Yedek Parça Satış Esasları" başlıklı sirkülere menfi tespit belgesi verilmesi veya muafiyet tanınması talebi.

F- DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 28.4.2000 tarih, 1459 sayı ile giren başvuru üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4, 5 ve 8. maddeleri uyarınca yapılan inceleme sonucu düzenlenen 14.11.2000 tarih, D4/1/O.G.-00/3 sayılı Muafiyet/Menfi Tespit Ön İnceleme Raporu 30.11.2000 tarih, REK.0.08.00.00/60 sayılı Başkanlık önergesi ile 00-48 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

G- RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesine aykırı hükümler taşıması nedeniyle menfi tespit belgesi verilmesi mümkün olmayan bildirim konusu anlaşmanın ve eki sirkülerin, 1997/3 sayılı Tek Elden Dağıtım Anlaşmalarına İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği kapsamında grup muafiyeti tanınan anlaşmalar içinde yer aldığı, söz konusu anlaşma uyarınca mütemmim cüz niteliğindeki sirkülerlerle yapılacak düzenlemelerin rekabet mevzuatı çerçevesinde olması gerektiği, bu konuda ortaya çıkabilecek tereddütlerin varlığı halinde Kurum'a bildirimde bulunulabileceği hususlarının taraflara tebliğinin uygun olacağı düşünülmektedir.

H- İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

Konuya ilişkin başvuru yazısında; Temsa'nın otomotiv pazarlama bölümünün pazarlamasını yaptığı Mitsubishi markalı araçların yerli ve orjinal yedek parçalarının

dağıtımına ilişkin anlaşmanın 1997/3 sayılı Tebliğ'e uygun olarak hazırlandığı belirtilerek, bu anlaşma ve eki sirkülere ilişkin menfi tespit taleplerinin kabulü istenilmektedir. Ayrıca başvuru formunda, menfi tespit talebinin reddi halinde başvurunun muafiyet bildiri olarak değerlendirilmesi konusunda da talepte bulunulmaktadır.

Söz konusu anlaşma öncelikle menfi tespit belgesi talebi çerçevesinde değerlendirilmiş olup;

"Mağaza" başlıklı 3. maddede yer alan, "3.1. BAYİ'nin TEMSA Termo Mekanik Sanayii ve Ticaret A.Ş. Otomotiv Pazarlama Bölümü'nün ithal ettiği Mitsubishi araçları yedek parçalarının teşhir ve satışı için bölgesindeki standartlara uygun, kafi bir yedek parça reyonuna havi, depolu ve telefonlu bir mağazanın bulunması gereklidir. Temsa gerekli gördüğü durumlarda Bayi'ye uyulması için mağaza ve raf düzeni standartlarını önerebilir. Anlaşma imzalandığı tarihte böyle bir mağazası bulunmayan BAYİ en geç bir ay içinde bunları temin ile mükelleftir.

3.2. Bayi mağazada tüm mesaisini bu işe verecek konusunda ehil olan kafi miktarda eleman istihdam edecektir.

3.3. Bayi, Temsa tarafından reklam amacıyla verilen tabela, pano, arma vb. malzemeleri zimmetle teslim alacak, en iyi şekilde koruyacak, gerekli durumlarda bakımını yapacak ve Temsa'nın uygun gördüğü yer ve şekilde asacaktır. Bu malzemelerin kullanılmasına esas vergi, rüsum, harç vb. giderler Bayi tarafından karşılanacaktır."

"Siparişler" başlıklı 8. maddede yer alan, "Sipariş şekil ve şartları TEMSA tarafından belirlenen Yedek Parça Satış Prosedürüne göre yapılır. Bu prosedür, sirküler olarak yayınlanır ve bayilere gönderilir."

"Ödemeler ve Ödeme Şekilleri" başlıklı 9. maddede yer alan, "Ödeme şekil ve şartları TEMSA'ca sirküler olarak yayınlanır ve bayilere gönderilir. Bu konudaki TEMSA'nın en son.....tarihli ve..... No'lu sirküleri ekte olup, işbu sirküler ve bundan böyle, bu sirküler yerine yayınlanacak yeni sirkülerler anlaşmanın mütemmim cüzü olup, BAYİ bu sirkülerdeki ve yerine yayınlanacak yeni sirkülerdeki şartları aynen kabul ettiğini ve edeceğini, bunlara harfiyen ve itirazsız riayete mecbur olduğunu ve TEMSA ile bu esaslar dahilinde ticari münasebette bulunacağını kabul ve taahhüt eder."

şeklindeki ve buna benzer diğer hükümlerin yetkili satıcıların bağımsız birer teşebbüs olarak karar alma süreçlerini kısıtlayıcı olması nedeniyle, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında bir ihlalin söz konusu olduğu, bu nedenle menfi tespit belgesi verilmesi talebinin reddinin gerektiği kanaatine varılmıştır.

Öte yandan başvuru konusu anlaşmanın içerdiği hükümler itibarıyla tek elden dağıtım anlaşması olduğu görülmektedir. Bu nedenle 1997/3 sayılı Tebliğ çerçevesinde de değerlendirme yapılmış ve anlaşmanın söz konusu Tebliğ'e aykırı hüküm taşımadığı tespit edilmiştir.

Ancak, anlaşmanın 16. maddesinde yer alan yayınlanacak sirkülerlerin anlaşmanın ayrılmaz parçası olarak kabul edilmesi hükmü, anlaşmanın geleceğine yönelik olarak bir belirsizlik doğurmaktadır. Anlaşmanın tadili anlamına gelecek olan

bu sirküplerin de rekabet hukuku mevzuatı açısından ayrıca incelenmesi gerekecektir.

Bu aşamada bildirilen anlaşmaya ekli olan 1.4.2000 tarih ve 1 no'lu sirküler değerlendirilmiştir.

Bu sirkülerin, "Satış Şartları" başlıklı 1. maddesinin 1.7. sayılı bölümü, "*BAYİİ, Mitsubishi motorlu araçlarının her türlü yerli ve ithal parçasını ve aksesuarlarını TEMSA'dan alacaktır.*"

Bayii, Temsa tarafından temin edilenlerle aynı kalitedeki yedek parçaları başka kaynaklardan temin edebilir. Ancak bu durumda malların kalitesini Temsa'ya kanıtlamak ve bunların Temsa garantisi içinde olmadığını müşterilerine önceden bildirmek ve faturada orijinlerini göstermek zorundadır. Bu durumda, takılan parçanın ayıbı nedeniyle müşterinin uğrayabileceği herhangi bir zarardan Bayii sorumludur." şeklinde. Bu düzenlemenin tek taraflı temin yükümlülüğü getirmesi nedeniyle, Kanun'un 4. maddesi kapsamında bir ihlalin söz konusu olduğu, bu çerçevede menfi tespit belgesi verilmesinin mümkün olmadığı sonucuna varılmıştır.

Bununla birlikte, anılan hükmün 1997/3 sayılı Tebliğ kapsamında muafiyet tanınan sınırlamalardan olması sebebiyle, söz konusu sirkülerin grup muafiyeti kapsamında bulunduğu anlaşılmıştır.

İ- SONUÇ

Yukarıda yapılan tespit ve değerlendirmelerin doğrultusunda;

1) Temsa Termomekanik Sanayi ve Ticaret A.Ş. ile ekteki bildirim formunda unvan ve adresleri belirtilen teşebbüsler arasında Temsa/Mitsubishi markalı otobüslerin yerli ve orijinal yedek parçalarının dağıtımını konusunda yapılan "Yedek Parça Yetkili Satıcılık Anlaşması" başlıklı anlaşmanın ve eki "Tems A.Ş. Otobüs Grubu Yetkili Yedek Parça Bayilerinin Tabi Olduğu 1 No'lu Yedek Parça Satış Esasları" başlıklı sirkülerin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesi hükümlerine aykırılık taşımaları nedeniyle menfi tespit belgesi verilemeyeceğine,

2) Anılan anlaşma ve sirkülerin 1997/3 sayılı Tek Elden Dağıtım Anlaşmalarına İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'nde öngörülen şartları sağlaması nedeniyle grup muafiyeti tanınan anlaşmalar içerisinde yer aldığına, dolayısı ile Rekabet Kurulu'na bildirim yükümlülüğünün bulunmadığına,

3) Bildirilen anlaşmanın ayrılmaz parçası niteliğindeki sirkülerlerle yapılacak düzenlemelerin rekabet mevzuatı çerçevesinde yapılması gerektiğinin ve bu konuda tereddüt olması halinde Kurum'a bildirimde bulunulabileceğinin taraflara tebliğine, OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.